

Lxxij.

geproest. Want christus salte bald
beeren zo dyr eyn genoeghiche rist
ind als na der duysternisse d' nacht
salt du werden an schouwē dat bloe
yede licht goet. in na d' felde des ijs
sal dyr nae volgē ein guldē in eynt
claer luchtighe rist. Blyff ghesont
in dem heren. yn bidt vur mich. In
dae dese hilkiche anastasia soe harte
ynde soe stracklich gehalden wart
in der verwaerynghe. soe dat he yr
nauwe gaff eyn vierendel vā eyne
broyt. dat sy meinde dat sy steruen
solde. soe seynde sy zo sent Crisogonus
ein sulchen briesf dem cōfessoer
christi crisogone schrifft anastasia.
Dat eynde myns lichaems koempt
gedenck mynre. dat he myn siele oē
fanghen woel. als sy vā myr gaet.
vn wes lieffde ich dat kide. dat dyr
dese alde vrouwe saghen salt. Ind
he schreeff yr weder. Dat is der loeff
d' rist dat dye duysternisse gaet vur
dem licht. als ouch nae der crancē.
heyt koempt weder dye gesontheyt.
ynd dat leuen weijt verheissen nae
dem doit. Mit eynen eynde werden
beslossen dye ghelycklichen dinghe
ynde dye wederspoedighen van de
ser werlt. vp dat den droenighē niet
ouerkomen myshoff ynd vergwy
uelinghe. ynd vp dat dye vroeliche
niet verhauen werden in hoerwerdie.
Eyn see is dair dye schijfsgyn vn
ser lichaems in segeten. ynde vns
stuyrmans ouer vns lichaam. ynd
etlicher sielen schijfse syn gheuesti
ghet mit alzem starcke machsel vā
holze. ynde all is dat sy vā dē grois
sen vloeden bestoessen werden soe
varen sy doer ongekwetst. Andere

syn soe bloedelich ynde franklich
ghemacht van hoelzen neghelen
dat sy in stikken wasscren. bi na ver
drincken. Mer dij die jesus christus
dienersche bist vmmie rancē mit al
dynem herzen den seghe van dem
cruyss ynde bereyt dich seluen zo
gods werken. Dae Diocle
ciannus in dem lant van aquilegi
en was. soe dede he alle dye kersten
doeden. ynde hies dat men Crisogonus
soulde vur yn brenghen. Ind
dae he vuyr yn ghebracht was. Soe
sprach he zo ym ontfage dye macht
van dijnre vaigdie. zo der eerst
dijns geslechts ynde offer den godē
Crisogonus antwoerde. Ich beden
aen eynen god in dem hemel ynde
ich versmaide dyn weerdicheyt als
dreck ynde myst. Ind dye sentencie
waitt ouer yn ghegeuen. ynde men
leydē yn vp eyn stat. ynd dae wart
he onthoeft. in dem jaer vns heren
CC. ynd xvij. Ind Sent selus
der priester d' begroeue syn lichaem
mit dem hoeft.

**Die legende van der
edelē koenynghynē
sent katherinen der
hillighe ionffrou
vuen ynde merteler
schen.:**

Atherina die
hilkhe koenynghyn
ne was Costus des
koenyncks dochter. in
so was geleert in alle
kunsten. Inde dae Maxencius der
keyser. zo alexandriuen komen was
soe dede he alle mynschen zo samen
beyde rijk ynd arm vergaderē dat
Sy den affgoden offeren soldē.
ynd dat men dye kersten dye niet of
feren en wolden die soelde men pi-
nighen. In sent Catheryn dye xvij
jaer als was. als sy in cyre pallays
was dat vol rijkdom was. in dien
ren ynde dyenreschen. yn hoerde ge-
crijsch van minigerhande dyer yn
beesten yn dye blijschafft der gheen
re dye daer songhen. soe seynde sy
daer eynen boden. ynd dede vraghe
wat dat weer. Inde dae sy dat ver-
naemen hadde. so nam sy mit yr ge-
selschafft van eyrem pallays. ynde
segheende sich mit den heiche des hil-

lichen cruytz ynd ginc dair. Ind
sy sach daer veel kersten leyden zo
offerhāde um die vrucht des doiz
ynde daer vys wart dye hilkhe
jonstrouwe seer gemocyet ynd be-
droeuet in eyrem hertzen. Ind sy
ghinck coenlich zo dem keyser. in
sprach alsus. ic meer tēmelich dat
ich dich gruetze um dyn weerdicheit.
weer ic dat du. bekeneste den
schepper der hemelen. ynd dat du
dyn hertz van den affgoden keer-
deste. Ind sy stont vur der doere
des tempels ynd disputierde ynt/
gheen de keyser mit menigherha-
de reden. Ind daer nae quam sy
weder vp dye gemeyne spraich in
seechde. Sit hain ich dyr gheseecht
als eyne wisen mā. Nu saghe myr
wair um hais du vergadert zo ver-
geues dese groisse menichte um acit
zo beden dye geckheit der affgoden
dye welche van steyn yn van holtz syn
Dich verwondert van desen tem-
pel dat mit handē gemachte is. Dich
verwondert dye koestliche tierzeyt
dye werden sullen als gemulk van
dem wynd. Lais dich meer verwon-
deren van dem hemel ynde van der
eerden. van der see. ynd all dat dair
ynne is. Verwonder dich van der
tierzeyt des hemels. als dye sonne-
der mayne ynde dye sterne. Verwo-
der dich van eyrem dienst. Wye sy
van dem begynne der werlt bis zo
dem eynde dach ynd nacht um loef-
sen van dem westen. ynde komē we-
der zo dem oesten wart. ynde num-
mermeer werden moede. Inde als
du dit ghemerkt hais. soe viaghe
ynde leere welch van yn meest
ticher yn groisser is. Ind als du uit

Lxxv.

durch syn gracie bekent hant. ynde
du ym gheuen anderē ghelych vint
den enmāhs. soe aenbide yn. ynde
eer yn. Want he is god der goden.
ynd eyn here der heren. Inde daer sy
veel disputiert hadde van der myn
schweringhe des soens gods. so wa
ert der keyser bescheint. ynd enmo
chte yr nyet antworde. To dem le
sten sprach he zo yr. O vrouwe lais
vns voldoen dese offerhandt. ynde
daer nae loellen wyr antworde. In
he lies sy leyden zo synem paclays
ynd lies sy vlijslich verwaren. ynde
hey verwonderde sych van yr wijs
heyt ynd vā eyre schoenheit. Wat
sy was soe schoene dat sich alle myn
schen van yr schoenheit verwonder
den. Ind dae der keyser zo synē pal
lays qwaem. soe sprach he zo sence
Katherinē. Wyr hant gehert dyr
gierlich sprechen. ynd hant vns ver
wondert van dynre wijsheit. ynde
vn dat wyr onledich waren in der
goden offerhant. so enmochten wyr
yt nyet all verstaen. Mer mi vra
ghen wyr dich van leg sinne vā dy
uem geslecht. Katherina antworde
daer vp. yt is gescheuen. On en
sals dich seluen niet lasteren of pri
sen. Dit doen dye gecken dye die ydel
glorien begheeren. ydoch soe beden/
ne ich myn geslecht nyet van houer
dien. mer um dye lieffoe der uitmoes
dicheyt. Ich ben Katherina des koe
nings Costus cynighe dochter. ynd
all ben ich vp geviodet ynd gebore
in purpuren. ynd in asten vāe tun
stē geleert. nochtant hant ich all dit
versmaet. yn ben gevliuen zo vnsen
herē ihūs xpūs. Want die gode dy
du aenbedes. die enmoghe sich selue
noch dē anderē helpē. O h wye onse

lich ynd ongevelli sch syn dye aenke,
der sulcher gode. die welche gode als
men sy aen roiffet in noedē so komē
sy nyet. ynd als men is in bedroef/
nisse ynd in lyden. soe doen sy gheit
hulpe. yn in periculē soe beschermen
sy nyet. Der koenyn sprach zo yr.
ys it als du saghes. so dwaest al die
werlt. ynd du alleyn seys wair. soe
doch all woirt versichert ynd beste,
dighet weirt in dē mode zweerre of
dryerre gezuyghe. Weerst du ein er
ghel of eyn hemelsche craft. nochtāt
enweer dyr nyemāt schuldich zo ge
loeuē. ynde nu veel min. soe du eyt
francē ynd bloed vrouwen persoen
bist. Katherina antworde. Keyser en
laist dich nyet verwyninc dynē zort
vp dat in dē gemout des wijsen nyet
stee eyn wrede verstoeinghe. Wat
der poete spricht alsus. Regierst du
mit dē herze. so sals du ein koening
syn. mer regierst du mit dē lychā. soe
sals du eyn knecht syn. Der koening
sprach. Nich dūcket daer du dit vort
brēgst mit listicher cloickheit. op dat
du vns bestrikkē wils als du durch
die exēpelē dē philosophen dyn reden
verlegst. In dae dē keyser sach dat he
yr wijsheit niet entkōde geatwoorden.
so ontboet he al heimliche mit brieuc
dat alle meister die vā vordel gele
ert ware in dē vrien kunste. soldē ko
mē haestelich zo alexādriē zo dē pal
lais. yn sy soeldē groys gauē otfas
ge. weer it dat sy dese jōstronwe myc
disputiere verwinnic mochtē. Inde
alsus wordē vergadert. i. meister die
bonē alle sterfliche mynische geleert
ware in alre werltlicher wijsheit. In
als sy daer komē warē. So vrage
de sy. Waerum dat mē sy hēdt heis
sen daer komē van soe verre landē.

Dae antwoerde yn der keyser ynde sprach. Wyr hain eyn jonsfrouwe by vns der ghelych nyet en is in sunne noch in wijsheit. dye alle wijsen ynd geleerde man verwynnet ynde beschempt ynde sy spricht. dat vnser gode diuelen syn. inde is yt dat yr sy verwoynnet. soe soelt yr weder keeren zo vwerē lande myt groyssen eerent ynd ghijfsten. Des hadde der eyn groyse onwerde yn sprach mit wemoedighen ynde stolzen woirden alsus. O wye groyssen rait hait der keyser. der vñ eynre jonsfrouwen wijsheit dye wijsen vā der werlt van so verren landen ontboden haicit. soe doch ein van den minste van vnsen schoileren soulde sy lichtlich moeghen verwinnen. Der keyser sprach vortan Ich hadde sy moeghe mit lezwanghe doen offeren of doe den mit pynen. mer mich dochte beser dat sy verwonne werde mit vreten argumenten ynde myt vreten yntgegen haldinge in der callingh. Dye meyster spagechen. Laest dye jonsfrouwe vur vns komen. dat yr vermesselheit ynde vreuelheit verwonne werde. ynde dat sy dat saghe moeghe dat sy nye wijs lude ensach als sy verwonne weire. Ind dae des heilige jonsfrouwe Katherina vernome hadde den strijt der yr aerwaem. soe bewaet sy sich genelich vensem heren. Ind siet. Der enghel vns heren waem zo yr ynde vermaende sy dat sy stantastichlich yn menlich weder stonde. ynde seechde re dat sy nyet alleyn van de seluen meysteren nyet soulde verwonnen werden. mer dat sy sekeeren soulde ynd seynden durch dye croen d' martilie zo dem ewighen leuen. In dae

Katherina gebracht waert vur dye meyster. soe sprach sy zo dem keyser. Mit wat redē setzes du vniſtich geleerde meyster yntgheen ein jonsfeschyn. ynde den hais du ghelouet groyse belocnyng vur yr verwin ghe. ynd zwinges mich zo vechten sonder loen. Mer myn loen salt syn ihesus christus. ynde der is eyn hoffe ynd eyn croen dye vur yn strijden. Ind dae dye meyster seechden dat ic onmoeghelyc weer dat god mynsh werden solde. of dat he lyden solde Soe bewijsde sy yn dat die ooch die heideschen meister geschicuen ynde geleert hadde. Want Plato spricht dat god al vñtrint rond is ynd ge corct is. Ind Sibilla spricht ooch Selich is der god der in dem holtz hanghet van bouen. Ind dae dye jonsfrouwe soe wijslich mit de meysteren disputierde. ynde sy verwant mit offenbaarslichen reden. soe verwonderden sy sich. ynd sy envondene nyet wat sy daer op antwoede soulden. ynd stonden alle als stommen. Dae waert der keyser seer zo nich yntgheen sy. ynd begonde sy zo versprechen ynd zo scheldien. waervin dat sy sich soe lichelich ynd so scherlich liessen verwynnen vā eynre jonsfrouwen. Dae sprach eynre vā den meysteren alsus. Here keyser. Onsals wissen. dat nye gheyn man ynt gheen vns moecht staen. wyr verwonne yn. Mer dese jonsfrouwe. in der der gheyst gods spricht. dye hait vns in sulche verwunderinghe gebracht. dat wyr yntgheghen christus nyet enwissen zo saghen. ynde wyr endorren yntgheghen yn niet saghen. Inde daer vns here keyser so bekennē wyr stantastichlich ynd

Lxxv.

coenlich ensaghes du vns niet bes/
ser rede van dyn goden die wyr bis
her zo aengebet han. Such so teerē
wyr vns alle go xpūs Dae dyt der
tyran hoerde. soe wart he all woedē
de ynd dock. ynd hies sy all verber/
nen mids in der stat. Ind Katheri
na stercke sy ynd vermodighet sy
zo der martilie yn leerde sy vlijslich
in dem geloewc. Ind dae sy bedro/
est ware ynd beclaghe den dat sy son
der doest steruen solden. soe antwor/
de yn dye ionffrouwe. Nyet vrucht
vch. Want dat vysstorzen vā vve
rem bloide salt vch geacht werden
vur de doest yn vur dye croene. In
dae sy gesegbent waren myt de gey/
chen des hylighen cruyes. ind sy in
dat vuyr geworpen waren. so gauē
sy eyre geyst vnsen heren. dat noch
eyre cleyder noch yr hair verber/
de. Ind dae sy die kersten begrauen
haddē. so sprach der tyran zo d ionf
frouwen. O edele ionffrouwe rade
dynre ionchheit. ynd du sals dye an/
dere vrouwe werdē gehissen in dem
pallays nae der koenynghynē. yn
ich jacl dyn beelde doen maēc ynd
setzen middē in dye stat. ynd me sal
dich aenbedē als eyn godinne. Ka/
tterina antworde ym. Lais aff dit
zo sagē dat mysdæt were zo geden/
cken. Ich hain mich ghegeue xpūs
zo eynre bryc. he is myn glorie yn
myn liefde. myn suessicheit. yn noch
smeichinghe noch weedaghe ensoel/
le mich moeghe brēghē vā synre lief/
den. Dae wart d richter zornich. ynt
dede sy ontcleydē in mit gheiselē sta/
ghē. In dae sy alsins geslaghe was.
so dede he sy legghē in ein donckerē
kercker. viij. daghe sond essen. **In**
d'keyser voer vā dan vām eintre sach

weghe in ein and lant. In dye koen/
ninghynne dye was beuanghe myt
der lieffde zo sent katherinē. inde sy
gincē mit de furste vā den ritterē o
Porphyrius genoēt was. zo d mid/
der nacht zo deser ionffrouwe in de
kercker. Ind dae die koenynghynne
daer in qwaem. soe sach sy de kercker
vol vā groisser clauerheit. yn sy sach
dat dye enghelle Katherinē wunden
droechde ynd saluedē. Ind Katheri
na begōde yr zo predigē vā dē vroit
den des ewighe leuēs. inde sy bekeer/
de sy zo dē geloewc. ind seechde yr zo
vorē dat sy solde ontfangē die croe/
ne der martelic. Ind alsus bleue sy
in der callynghe bis zo der mydder/
nacht. Dae porphyrius dit al geho/
ert hadde. soe viel he vur sent Kath
erina voesse. in he ontfincē xpūs ghe/
loene. In vā dat der tyran benaelē
hadde dat me yr in de. viij. daghen
et zo essen geue solde. soc seynde yr
xpūs mit eynre wijsser diue deghe/
lichs hemelsche spijsse. Ind hier nie
offebarde sich yr vāse here mit eyt
re menichce vā engeli ind ionffrou/
we. ind sprach. Do heer bekenne dyn
schepper. vā wes namē wille du des/
sen piñliche strijt aen gegaen hais.
Sy statastich. wāt ich bē alzyt myt
dyr. Dae der keyser weder ge^eomen
was. soe dede he sy weder vur sich
brenghe. Ind dae he sy sach schoenie
dye he meinde dat sy ganz vermag/
gert solde ghewest syn. soc gedachte
he. dat sy remans in dem kercker ge/
voit hadde. ynde he waert zornich.
ynde dede dye verwaerre daervām
slaghē. Ind sent Katherina sprach.
Ich hain gheim spijsse van de myn/
schen ontfanghen. mer christus baie
mich ghespijet durch syn engelen.

Ser keyser sprach. Ne me zo hertze
dat ich dich vermaen. daerom bid/
de ich dich. ynd antworde niet myt
grouelastighen reden. Wyr begeo-
ren dich nyet zo hain als cyn dien/
resche. mer du sals syn als cyn mech-
tighe koenynghinne regnierē in my
nem riche. **D**ese ionstrouwe sprach
Ich bidden dich ouch. Merck. ynde
ordele mit wairafftighē ordel. We-
der dat ich kiesen salt eyn ewighen
mechtighen yn gloriosen ynd schoe-
nen. off eyn sterflichen ynd onedelē
ynd heilichen. **D**ac waert der key-
ser hornich ynde sprach. Kiese van
gween eyns. offer dē goden. vp dat
du machs blyuen leuen. off du sals
vys gelesen ynde sonderlinghe pyne
lyden ynd steruen. **K**atherina ant-
worde. Alle pyne dye du gedencken
machs. dye brenghe vort ynd keyde
et. Want ich begheer christus zo
eren myn vleysch ynd myn bloie
ls he vur mich geoffert hait. **W**āc
is myn god myn lieffhauer. myn
ōde yn myn eynighē brudegam.
ae riet eyn vaigt dē rasende ko-
ick. dat he bynnen dryen daghen
machen vier radere myt yseren
ghen. ynd dye all' um ynd um du-
schen solden syn myt yserē prie-
gen ynd myt scheermessen. ind dat
sy daer mede soldē entzwey doen
miden ynd zo riissen. vp dat die ex-
emptel des wreeden doits dye ande-
en kersten verveeren soldē. **I**nd sy
zaten alsus gemacht dat dye zwey
eyt eyn um ginghen. ynde die and
ey feerden sich wederijns. ynde
e zwey feerden sich upwart. ynde
ore andere neder ware. vp dat sy de
lycham ontrei riissen soldē. **D**ac
dyt verveelich werck gemacht was

soe waert sente **K**atherina daer go-
brachte. **I**nd sy badt vnsen herc dat
he dit werck brechen volde vñ syn
eer. ynd vñ der ghenre bekeeringhe
dye daer by stonden. **I**nd siet. **S**er
enghel vns heren sloech dat werck
myt soe groisser onbestuyrichet on
twey. soe dat vier dusent heide daer
mede gedoit worden. **C**Ind dye
koenynghinne dye dit vñ bouē sach.
ynd dye soe langhe gesweghe hadde
dye ghinkt zohant aff. ynde schalt
den keiser seer van sulcher wreheit
Ind der keyser waert verwoet dae
die koenyngynne nyet offerē envol-
de. ynd geboet dat men yr dye boerste
af trecken solde ynd daer nae onih
esden. **I**nd dac mensy zo der marre-
lien voyrt. soe badt sy sente katheri-
nen. dat sy vnsen heren vur sy be-
de. **S**ente **K**atherina antworde. Nyet
vrucht dich du koenynghyne van
gode visverkoren. want dyr salt hit
de gegeuen werden vur dat hytlich
koenynckrich. dat ewighe rīch. ynd
vur den sterflichen brudegam. sals
du eynen onsterflichen ontfanghat
Dac waert sy. vermoidiche ynde
stark gemacht ynde vermaent dye
pynigher dat sy nyet vertrecken wol-
den zo voldoen dat yn benaelen we-
re. **I**nd die dyentre leyden sy vis der
stat. ynde sy groenen yr yre boerste
vys myt yseren glanien. ynde daer
nae waert sy onthoeft. **I**nd **P**or-
phyrius begroefyr lycham. In des
anderen daghes daer men vraghede.
wair der koenynghyne lycha weer
ynde men veel liide daerom doeden
woukde. so quaem **P**orphyrius in
mids van yn ynd rief. Ich ben yte
christus dienersche begrauen hain.
ynde ich ben kersten. **D**ac waert

Lxvij.

Maxencius vysyncinnē yñ gaff
en groys gesucht yñ rief. Och mich
onselighen wat sallich doen. Siet.
Dorphirius der mynre sielen eyni-
ghen vuunt was ynd genoechte. he is
ouch bedroeghen. Ind dae he dit sy-
nen mytritterē seechde. So antwor-
den sy alle eyndrechtich. Inde wyr
syn ouch kersten. ynde syn bereyc zo
steruen. Daer waert der keyser alk
vroncken vēraserie. ynd geboet dat
mē sy alle onthoefde solde mit por-
phyrius. ynd dat men yr lychamen
vur dye honde werpen solde. Daer
nae rieff he **Katherinen** zo sich ynd
sprach. Al hais du mit goeuerie die
koenyngynne doen doeden. welci du
noch weder keere. soe salt du dye eyr
ste sijn in mynem passays. Want
huden most du den goden offere of
dyn hoeft verlicsen. **Katherine** ant-
worde. Due alle dat dyn herte be-
greissen hait. yñ du sals mich bereit
vinden alle dinghe zo lyden. Inde
dae gaff he die sentencie dat men sy
onthoefden solde. Ind dae sy zo d
stade gebracht waert. soe huijff sy yr
oughen vp zo dem hemel ynd dede
yr gebede ynd sprach. O hoff yñ heil
der gheloewighen. eer ynd glorie der
ionfrouwē. **O ihesu** guede koening
ich bidde dich dat alk der ghene der
gedechtisse bald mynre marteli-
en als he sterue sal. off in wat noe-
den he mich aen roest. dat he dyn gue-
dicheyt gewaer werden moes. in ym
moes geschien dat he bidt. Inde yr
antwort eyn steme ynd sprach. Ro-
me myn lieue vrūdinne. come myn
lieue bruyt. Such dye doere des he-
mels is dyr vp gedaen. In so weer
dyn martelie vierē is mit eynē ynni-
ghen herten. ich gelouē yem dat hey

vercrijghen sal dat he begheert. In
dae sy onthoef was. soe leif vyscyre
lycham melch vur bloot. ind dye en-
ghele namen yr lycham. ynd voijr-
den van daer vp den berch van sy-
nai. dat wail. xv. dach vaere vā dan
is. ynde dae begroeven sy yt eerlich.
Ind vys eyren beinre vluyst alzys
olye dat alre siechen francheyt ge-
sont macht. Sy hait geleeden vnd
Maxencius off Maximinus ynd
der begonde zo regnieren in de jair
vns heren. ccc. ynd. x. Wye **M**ax-
cius vñ dese sunde ynde dye ande-
re dye he dede gecastret waert. dat is
beschreuen in der historien van des
hylighen cruyts vindinghe.

Eyn exemplē.

En liest dat eyn moenich
was vā rochmagē yñ reys
te zo dem berch Synai. ind
der bleef daer seitē jair in sent kache-
nē dienst. ind hey badt mit groesser
ynnicheyt sent katherinē dat he yce
wat van eyre hyllichdom hain mo-
eche. In onuersiens so quacm van
eyrer hant ein lutt vā eynē vinger-
in he ontfinc vroelich dye gane go-
des. ynde bracht dat in syn cloister.

Eyn Exempell.

En liest ouch dat eyn was.
der seer ynnich was zo sente
Katherine. yñ be rieff sy aen
stedelich in syn hulpe. Inde vp eyn
cyr lies he achter dat gedechnisse
van yr. ynde he verloes dye ynnich
eyt dye he zo yr hadde. ynde he rieff
sy nyet meer aen. Inde vp eyn cyt
dae he in synem gebede was. soe sach
hey vur ym ghaen eyn grossse me-
nichte van ionfferen. Ind vnd den

was eyn dye schoentre was dan dye
anderē vnde claire van dye sonne.
Ind dae sy ym genaechede soe deck
te sy yr aengesicht. yn alsus gedeckte
soe ghinc sy vur ym hen. **I**nd dae
se lich alsus verwonderde vā cyre
claerheye. ynd vraghede weer sy we
re. Soe antworde ym eyn vā desen
jonfferen. **S**it is katherina dye du
voirmals plachs zo kennē. mer nu
schijnt yc dat du sy niet enkennes. in
daervm soe ginck sy vur dyr mit ge
deckē aengesichte. als off du sy niet
enkennes.

Hier is zo mercken

Dat sente Katherina is wunderlich
in vunff punten. **T**zo dem eyrsten
in wijsheyt. **Z**o dem anderem in wa
il sprechen. **T**zo dem derden in stat
afficheit. **T**zo dem vierden in rey
nigheit der kuyshcye. **T**zo dc vunff
ten in dem vordel der weerdicheyt.
Tzo dem eyrsten soe is sy wund
lich in wijsheyt. Want sy verwā al
dye geleerde meister. **Z**o dem an
derem soe was sy wunderlich in spr
ach. Want sy was wail gestalt zo
sprechen. als ic wail scheene in eyre
predicaciē. yr sprach was ouch on
derscheydelich ynd clair in zo ant
wordē. als ic wail scheene daer sy zo
dem keyser sprach. **S**u verwōders
dich van desen tempell der mit henti
dc gemacht is. yr sprach was ouch
sues zo sich zo trecken. als ic wail
scheen in der koenynghynnē ynd in
porphirius. dae sy se mit eyren sues
sen reden aen christus gheloenc zo
ech yr sprach was ouch seer krefich
in zo verwynne. ind dat scheen wa
al in den meystere dye sy so mechlich
lich verwā. **T**zo dem derde soe

was sy zo verwonderen van d. stat
afficheyt. **Z**o dem eyrste. wat sy vē
smade die dreyginghe. wat sy sprach
zo dem keyser. **G**edenck wat pyne
du machs. ynd onbeyde niet. wat ich
begheere xpūs zo offeren myn vle
ysch ynd myn bloot. Item. **S**ue al
dat du in dynem gemot begreyffen
hais. du salts mich bereyt vnde zo
lyden alle dinghe. **T**zo dem anderem
soe was sy stantastich. want sy ver
smader dye ghijstern dye yr gelouet
waren. **I**nd daervm als yr der key
ser geloest dat sy solde die ander sijn
in synem pakkays nae der koenyn/
ghynnen. Soe antworde sy. **L**ays
dye dynghē staen zo spreche. dat sun
de weer zo gedencken. **T**zo dem der
de was sy stantastich in zo lyden die
pyn die mē yr an dede. wat sy verwā
sy. als ic wail scheene. dae sy in den
kercker geleyt was. ynd ouch vp die
radere. **T**zo dem vierden was sy
zo verwonderen in der reymicheyt
yr kuyshcye. want sy hielte yr kuysh
cye in den dinghen. daer mē sy ge
meinlich pleghet zo verliesen. Wat
yt syn vunff dinghe daer durch mē
dye kuyshcye pleghet zo verliesen.
als ouer vloedicheyt. beqweemheyt
ionchcye. vrijheyt. ynd schoenheyt.
Ond desen hielte Katherina yr kuysh
cye. Want sy hadde groys rīch
dom. want sy alleyn ontsinck dat
ganz erfzail eyre alderē. Sy had
de ouch beqweemheyt. want sy was
vrouwe van syh schuen. ynde wan
derde deghefichs vnder eyren dyen
ren. Sy was ouch ionck. Sy had
de ouch vrijheyt. wat sy was allein
ynd vrij in eyrem pakkays. Sy had
de ouch schoenheyt. want alle myn
schen verwonderden sich van eyre

Lxxvij.

schoenheit. **A**tzo dem vüft
tert soe was sy zo verwondere
in dem vordel ynd in priuile-
gien eyre werdicheit. Wāterz-
liche hillighen hadde sonder
linghe vordel dae sy storuen.
als sent iohan euāgelist wart
visitert van Christus. in Sct
nicolaus doot. vloys olye. in
sent paulus doot vloys melch
in sent Clemēs wart dat graff
bereit. Sent margreet d wart
gelouet dat yr gebeit verhoert
were vur dye ghene dye ghe/
dechnisse hielden eyre mar-
telie. Ind all dese dinghe had
de Sent katherina als ic offensbair
lich schijnt vys cyrre legende

Ezlighe zwuelen off Katheri-
na geleeden haue vnder Maxenti-
us off vnder Maximinus. Want
yr dij hieldē dae dat keyserriich dat
was Constantinus der nae synem
vader keyser was. ynde Maxenci-
us der Maximianus soen was. yn
Maximinus was keyser gemachte
in oestlant. Ind nae den cronicken
soe was maxencius zo Rome yn
vervolghede daer dye kersten Max-
iminus in oestlant. In dair vñ soe
schijnt ic als ezlighe sagden dat dit
geschijt so vys dwalynghe des schri-
uers der maxencius geschreeue haer
vur Maximinus.

Aturminus d

Awart van den discipu-
len der apostolen byf
choff gemacht yñ ges-
seynt in dye stat van
tholosen. Ind dae he daer in quaem
geganghen soe engaē dye affgode
gheyn antwort. ynde daer was eyn
man d sprach zo de heiden alsus. ic
en weer dan dat sy saturninus doir
sloeghen. sy ensoeldē anders gheyn
antwort ontfanghen van den go-
den. In dae greijffen sy saturninus
aen. ynd als he niet offeren enwol-
de. soe bonden sy yn een eyns stiers
voeste. ynd sy smissen den stier mit
gerden ind staichen mit prekelen. in
alsus iaghende liessen sy yn vallen
van bouen neder van eyne alto
grousen hoeckde. all dye trappē ne-
der van dem capitolum dat is vā
dem platz off van dem hys dair
sich dye ouersten van der stat ple/
ghen zo vergaderen. Ind alsus so
zo sties he syn boefft ynd syn her-
ren vielen vp dye eerden. ynde he
voijt merceler zo gode. Ind syn lis-

Die legende van heut Saturninus: